

**PERMOHONAN ANGGAPAN MATI DARI ASPEK
KEKELUARGAAN ISLAM: KAJIAN DI MAHKAMAH
SYARIAH DI MALAYSIA**

HALIMATUN SA'ADIAH BINTI MOHD MAHDEE

**JABATAN SYARIAH & UNDANG-UNDANG
AKADEMI PENGAJIAN ISLAM
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
2012**

**PERMOHONAN ANGGAPAN MATI DARI ASPEK
KEKELUARGAAN ISLAM: KAJIAN DI MAHKAMAH
SYARIAH DI MALAYSIA**

HALIMATUN SA'ADIAH BINTI MOHD MAHDEE

**DISERTASI INI DIKEMUKAKAN UNTUK MEMENUHI
KEPERLUAN BAGI IJAZAH SARJANA SYARIAH**

**JABATAN SYARIAH & UNDANG-UNDANG
AKADEMI PENGAJIAN ISLAM
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
2012**

ABSTRAK

Sekitar tahun 2006, isu undang-undang keluarga Islam telah hangat dibincangkan oleh Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga Dan Masyarakat iaitu Datuk Seri Shahrizat Abdul Jalil pada ketika itu. Dalam perkara ini didapati timbul isu dari beberapa badan pertubuhan bukan kerajaan (NGO) telah mencadangkan permohonan anggapan mati ini dilaksanakan berdasarkan permohonan yang dibuat oleh pihak-pihak sekiranya pihak Mahkamah Tinggi telah mengeluarkan suatu pengesahan anggapan mati. Justeru itu, kajian ini akan melihat isu-isu berbangkit daripada permohonan anggapan mati yang dibuat di Mahkamah Syariah disamping perlaksanaannya di Mahkamah Tinggi Sivil. Penelitian terhadap peruntukan yang diguna pakai oleh kedua-dua institusi kehakiman ini menguatkan lagi kecenderungan isu bidang kuasa Mahkamah dalam mengendalikan kes berkaitan dengan anggapan mati. Setelah diteliti, permohonan anggapan mati yang dibuat di Mahkamah Syariah adalah melibatkan isu kekeluargaan. Isu tersebut dapat dibahagikan kepada tiga perkara iaitu aspek pembubaran perkahwinan, perwalian dan juga perwarisan. Namun begitu, suatu anggapan mati yang melibatkan orang Islam turut dibuat di Mahkamah Tinggi Sivil bagi urusan mendapatkan surat kuasa mentadbir dan juga permohonan di Unit Pusaka Kecil. Walaubagaimanapun, perintah yang dikeluarkan oleh Mahkamah Tinggi Sivil tidak boleh digunakan di Mahkamah Syariah bagi perkara pembubaran perkahwinan begitu juga dengan perintah anggapan mati yang dikeluarkan oleh Mahkamah Syariah tidak boleh digunakan di Mahkamah Sivil bagi tujuan mendapatkan surat kuasa mentadbir harta dan melibatkan permohonan di Unit Pusaka Kecil. Justeru itu terdapat sekatan di antara perintah anggapan mati yang dikeluarkan oleh Mahkamah antara satu sama lain. Ini menunjukkan bahawa perkara berkaitan anggapan mati dalam aspek perwarisan bukan secara eksklusif terletak di bawah Mahkamah Syariah bahkan Mahkamah Sivil sebenarnya turut berbidang kuasa. Jika diteliti bidang kuasa anggapan mati dari aspek kekeluargaan Islam, Mahkamah Syariah adalah institusi kehakiman yang lebih berkompeten mengendalikan kes berkaitan dengan anggapan mati berdasarkan peruntukan undang-undang yang diguna pakai bagi Mahkamah Syariah negeri-negeri di Malaysia. Di samping itu juga, dalam mencari penyelesaian isu yang dikenal pasti, kajian ini akan melalui metod pengumpulan data melalui kajian perpustakaan, kajian lapangan, kaedah temubual dan juga kaedah pemerhatian seterusnya kajian ini akan melalui proses analisis kandungan terhadap dokumen rasmi berkaitan dengan permohonan anggapan mati.

ABSTRACT

Around 2006, the issue of Islamic Family Law was broadly discussed by the Minister of Women, Family and Community Development, Datuk Seri Shahrizat Abdul Jalil. Following this, there was an issue from Non Government Organization (NGO) that proposed for the application for presumption of death being implemented based on application made by applicants, if the High Court confirms it. This research intends to view all arising issues from the application for presumption of death in both courts of Syariah and Civil in Malaysia. Analytical view made towards provision of law which used by both courts has strengthen the idea that both courts are applying their legitimate power and jurisdictions in handling case of presumption of death. Another major finding shows that any application for presumption of death made to Syariah Court is related to family issue. The issue can be categorized into three aspects of which; nullity of marriage, 'wali' and inheritance. Nevertheless, any presumption of death that involves Muslims is also applicable to Civil Court in case of inheritance issue particularly in getting authorization letter to administer and of any application at Small Inheritance Unit. However, for the case of nullity of marriage, any order issued by Civil High Court is not applicable and shall not be used at Syariah Court. Hence, there is a significant barrier between the order of presumption of death issued by Syariah and Civil courts. The finding also proves that there is an existence of overlapping as known as 'sharing of jurisdiction' between both courts which still in practice nowadays. This reflects to strengthen the finding that any case related to presumption of death in the issue of inheritance aspect is not exclusively or solely under the jurisdiction of Syariah Court but also Civil Court. From the view of legitimate power to approve any application for presumption of death in particular to Islamic family aspect, Syariah Court has proven to be more competent in handling such cases for all aspects spelled under the provision of law by Syariah Court in Malaysia. Besides that, in finding solution of the identified issue, this research is using the method of literature review, field work, interview and observation for data collection. Following that, the data analysis will take place to analyze documents of presumption of death.

PENGHARGAAN

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Segala puji bagi Allah s.w.t yang Maha Pengasih lagi Maha Penyayang ke atas taufik dan hidayah serta kekuatan-Nya sehingga penulis berjaya menyiapkan disertasi ini. Selawat dan salam atas junjungan besar Nabi Muhammad s.a.w, kaum keluarga baginda, para sahabat baginda, wali-wali Allah dan tabi'in serta muslimin dan muslimat sekalian.

Terlebih dahulu, ucapan jutaan terima kasih yang tidak terhingga kepada Profesor Madya Dr Raihanah Abdullah selaku penyelia yang terlalu banyak memberi bimbingan, nasihat, dorongan dan tunjuk ajar tanpa jemu sehingga disertasi ini berjaya disiapkan dengan jayanya.

Penghargaan juga saya tujukan kepada Yang Amat Arif Datuk Haji Mohamad Bin Hj Abdullah selaku Ketua Hakim Syarie Mahkamah Syariah Wilayah Persekutuan, Yang Amat Arif Haji Mukhyuddin, Ketua Hakim Syarie Negeri Selangor, Yang Amat Arif Datuk Haji Mahammad Bin Ibrahim, Ketua Hakim Syarie Melaka, Yang Amat Arif Mohd Shukor Bin Sabudin, Ketua Hakim Syarie Negeri Sembilan, Hakim Mahkamah Tinggi Syariah Wilayah Persekutuan iaitu Yang Arif Abdul Walid Bin Hassan, Yang Arif Mohd Amran Bin Mat Zain dan Yang Arif Abu Zaky kerana sudi meluangkan masa untuk sesi perbincangan dan pertukaran pendapat dalam membantu menyumbangkan maklumat untuk disertasi ini sama ada sesi temubual secara rasmi atau tidak rasmi.

Ribuan terima kasih juga saya ucapkan kepada Profesor Dr Ahmad Hidayat Buang, Profesor Madya Dr Siti Mashitah Mahmood, Prof Madya Dr Siti Zubaidah Ismail, Profesor

Madya Dr Ruzman Md. Noor dan Puan Narizan selaku pensyarah di Akademi Pengajian Islam, Jabatan Syariah yang memberikan pandangan dan cadangan sepanjang penyediaan disertasi ini melalui perbentangan dan seminar yang dihadiri oleh penulis. Pandangan yang mereka berikan memberikan pendedahan kepada penulis bagi meningkatkan kualiti penulisan disertasi ini.

Tidak lupa juga ucapan terima kasih kepada En. Zaidi Bin Daud, Puan Mazni Bin Abdul Wahab, Dr. Mohd Anuar dan juga kepada Pn. Noor Fadzlina Mohd Mudasir selaku tenaga pengajar dan kakitangan di Jabatan Syariah dan Undang-undang di Akademi Pengajian Islam yang sentiasa memberi pertolongan, tunjuk ajar dan bimbingan kepada penulis sepanjang penulisan disertasi ini dijalankan.

Seterusnya, ingatan tulus ikhlas dan penghargaan yang tidak terhingga buat ayahanda Mohd Mahdee Bin Adon, bonda Jamilah Bt Muda yang disayangi. Ucapan terima kasih dan keladi kepada kekanda Junainah Mohd Mahdee yang sedia memberikan pertolongan dari segi kewangan, idea dan semangat serta, kekanda yang kedua iaitu Siti Zaharah sekeluarga yang memahami dan sentiasa memberi semangat untuk penulis menyiapkan disertasi ini. Juga kepada abang Mohd Amin dan isteri Nor Azira Abdul Rahman, adik-adik yang dikasihi iaitu Mohd Al-Hafizzal, Mohd Ashraf Farhan dan Ahmad Ziyad. Turut serta adalah kepada keluarga Muda yang sentiasa memberi dorongan kepada ahli keluarga untuk meneruskan pengajian diperingkat yang membanggakan. Merekalah yang menjadi sumber inspirasi untuk penulis terus mengejar cita-cita ini.

Akhirnya, ucapan terima kasih yang tidak terhingga juga kepada rakan di medan perjuangan iaitu Nurul Wazeera Binti Ahmad Dahalan yang banyak memberi dorongan dan juga cabaran untuk meneruskan pengajian di persada ini. Tidak lupa kepada rakan-rakan Pegawai Syariah di Mahkamah Syariah Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dalam memberi ruang dan peluang mendapatkan tambahan ilmu dan perbincangan mengenai tajuk ini terutama sekali kepada Yang Amat Arif Datuk Hj Mohamad Bin Hj Abdullah selaku Ketua Hakim Syarie Mahkamah Syariah Wilayah Persekutuan, Ketua Pendaftar, Pegawai-pegawai Penyelidik, Pendaftar-pendaftar dan juga semua Pegawai Mahkamah Syariah Wilayah Persekutuan yang terlibat secara langsung atau tidak langsung dalam menyempurnakan misi ini. Hanya ucapan terima kasih yang mampu penulis berikan kepada mereka semua dan semoga Allah s.w.t sahaja yang membalas jasa mereka kepada penulis. Semoga disertasi ini dapat memberikan manfaat kepada semua pihak terutamanya kepada pihak-pihak yang berusaha memartabatkan perundangan Islam dan mempertingkatkan keunggulan Syariah.

*Halimatun Sa'adiyah Binti Mohd Mahdee
No, 283 KM5, Kg. Serinkin
26820 Kuala Rompin,
Pahang Darul Makmur.*

*Mahkamah Syariah Wilayah Persekutuan,
Bangunan Sulaiman,
Jalan Damansara,
59676 Kuala Lumpur.*

*Jabatan Syariah dan Undang-undang
Akademi Pengajian Islam
Universiti Malaya
50603 Kuala Lumpur.
21 Disember 2011.*

TRANSLITERASI

Dalam mengeja perkataan Arab, Penulisan menggunakan transliterasi berikut dijadikan panduan berdasarkan *Buku Panduan Penulisan Tesis/ Disertasi Ijazah Tinggi Akademi Pengajian Islam terbitan Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya tahun 2001*.

1. KONSONAN

HURUF ARAB	HURUF RUMI	HURUF ARAB	HURUF RUMI
ا	a	ط	ṭ
ب	b	ظ	ẓ
ت	t	ع	‘
ث	th	غ	gh
ج	j	ف	f
ح	ḥ	ق	q
خ	kh	ك	k
د	d	ل	l
ذ	dh	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	و	w

س	s	ه	h
ش	sh	ع	‘
ص	ṣ	ي	y
ض	ḍ	ة	h

2. Vokal

VOKAL PANJANG		VOKAL PENDEK	
أ	ā	_____ (fathah)	a
و	ū	_____ (dammah)	u
ى	ī	_____ (kasrah)	i

DIFTONG			
او	aw	ي	ly/ ī
اى	ay	و	uww

SENARAI KEPENDEKAN

AIR	All India Report
AMR	All Malaysian Report
AUKI	Akta Undang-undang Keluarga Islam
AK	Akta Keterangan
AT	Akta Tafsiran
Bil.	Bilangan
cet.	Cetakan
CLJ	Current Law Journal
En.	Encik
EUKI	Enakmen Undang-undang Keluarga Islam
Ed.	<i>Editor</i>
FMSLR	Federal Malay States Law Reports
h.	Halaman
hb.	Haribulan
Hj.	Haji
Ibid	Dari Bahasa Latin Ibidem: Pengarang, Tajuk buku pada tempat yang sama dengan rujukan sebelumnya, tetapi berbeza halaman dan diselangi dengan rujukan yang lain.
IKIM	Institut Kefahaman Islam Malaysia
JH	Jurnal Hukum
jld.	Jilid
MLJ	<i>Malaysia Law Journal</i>
No.	Nombor

Op.Cit	Dari bahasa Latin Opere Citato: Rujukan sebelumnya, tetapi berbeza halaman dan diselangi dengan rujukan yang lain.
PP	Perlembagaan Persekutuan
QBD	<i>Queen's Bench Division</i>
r.a	Radia al-Allahu 'Anhu / ' Anha / Anhum
s.	Seksyen
s.w.t	Subahanahu Wa Ta'ala
t.t.	Tiada Tarikh/ Tanpa Tarikh
terj.	Terjemahan
t.tp	Tiada Tempat
Tn.	Tuan
WP	Wilayah Persekutuan
YAA	Yang Amat Arif
YA	Yang Arif

SENARAI STATUT

Perlembagaan Persekutuan

Akta Tafsiran 1967 [Akta 388]

Akta Membaharui Undang-Undang (Perkahwinan Dan Penceraian) 1976 [Akta 164]

Akta Keterangan 1950 [Akta 56]

Akta Undang-Undang Keluarga Islam (Wilayah-wilayah Persekutuan) 1984 (Pindaan 2010)

Enakmen Undang-undang Pentadbiran Keluarga Islam (Terengganu) 1985

Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Selangor) 2003

Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Negeri Sembilan) 2003

Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Negeri Melaka) 2002

Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Negeri Kelantan) 2002

Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Negeri Pulau Pinang) 2004

Enakmen Undang-undang Keluarga Islam(Negeri Pahang) 2005

Enakmen Undang-undang Keluarga Islam(Negeri Johor) 2003

Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Negeri Perak) 2004

Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Kedah Darul Aman) 2008

Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Negeri Sabah) 1992

Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Negeri Perlis) 1991

Ordinan Undang-undang Keluarga Islam (Negeri Sarawak) 2001

Akta Pentadbiran Undang-undang Islam (Wilayah-Wilayah) Persekutuan 1993

Enakmen Pentadbiran Agama Islam (Selangor) 2003

Enakmen Pentadbiran Hal Ehwal Agama Islam (Terengganu) 2001

Ordinan Mahkamah Syariah (Sarawak) 2001

Enakmen Pentadbiran Mahkamah Syariah (Perlis) 1991

Enakmen Pentadbiran Undang-undang Islam (Pahang) 1991

Enakmen Pentadbiran Undang-undang Islam (Sabah) 1992

Enakmen Pentadbiran Undang-Undang Islam (Kedah Darul Aman) 2008

Enakmen Pentadbiran Agama Islam (Melaka) 2002

Enakmen Pentadbiran Agama Islam (Perak) 2004

Enakmen Pentadbiran Agama Islam (Selangor) 2003

Enakmen Pentadbiran Agama Islam (Pulau Pinang) 2004

Enakmen Pentadbiran Agama Islam (Negeri Sembilan) 2003

Enakmen Pentadbiran Agama Islam (Johor) 2003

Akta Keterangan Mahkamah Syariah (Wilayah-wilayah Persekutuan) 1997

Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Johor) 2003

Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Kedah) 1989

Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Kelantan) 2002

Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Melaka) 2002

Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Negeri Sembilan) 2003

Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Pahang) 2005

Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Pulau Pinang) 2004

Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Sabah) 2004

Ordinan Keterangan Mahkamah Syariah (Sarawak) 2001

Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Selangor) 2003

Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001

Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Perak) 2004

Akta Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Wilayah-wilayah Persekutuan) 1998

Enakmen Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001

Enakmen Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Selangor) 2003
Ordinan Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Sarawak) 2001
Enakmen Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Sabah) 2004
Enakmen Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Perak) 2004
Enakmen Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Pulau Pinang) 2004
Enakmen Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Pahang) 2002
Enakmen Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Negeri Sembilan) 2003
Enakmen Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Melaka) 2002
Enakmen Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Kelantan) 2002
Enakmen Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Johor) 2003
Enakmen Prosedur Mal Mahkamah Syariah (Perlis) 1991
Enakmen Aturcara Mal Islam (Kedah) 1979 Pindaan 1984

SENARAI KES

KES-KES YANG DILAPORKAN

Atikah lwn. Razali (1972) 2 JH 113

Deo d'France v Andrews (1850) 15 QBD 756

Ganesh Bux Singh v Mohammad AIR 1944 Oudh 266

Habsah Lwn Ahmad 1985) 6 JH 320

Kambalai v Umaba AIR 1929 Nag 127

Lim Chan Seng lwn Pengarah Jabatan Agama Islam Pulau Pinang & Satu Yang Lain [1996] 3 CLJ 231

Latifah v Rosmawati [2006] 4 AMR 591/ 4 MLJ 705

Mohammad Habibullah bin Mahmood lwn Faridah binti Dato' Talib [1992] 2 MLJ 793

Muhamed Hassan v Public prosecutor [1998] 2 MLJ 273

Muthu Thamby V Janagi [1955] 22 MLJ 47

Public Presecuter v Leong Kow Chai [1986] 2 MLJ 273

Pang Po & Anor v Public Prosecutor [1962] 2 MLJ 294

Re Osman Bin Bachit [1997] 4 MLJ 445

Re Ex Parte Application of Ridzwan Ibrahim (Presumption of Death) [2002] 34 CLJ 502

Rafiah lwn. Hassan (1987) 6 JH 112

Soon Singh a/l Bikar Singh v Pertubuhan Kebajikan Islam Malaysia (PERKIM) Kedah & Anor [1999] 5 MLJ 618

Majlis Agama Islam Pulau Pinang v Isa Abdul Rahman & Others [1992] 2 MLJ 244

Myriam v Ariff [1971] 1 MLJ 265

Commissioners for Religious Affairs Terengganu & Ors v Tengku Mariam [1969] 1 MLJ 110

Nafsiah v Abdul Majid [1969] 2 MLJ 174

Roberts v Ummi Kalthom [1966] 1 MLJ 163

Boto' Binti Taha v Jaafar Bin Muhammad [1985] 2 MLJ 98

KES-KES YANG TIDAK DILAPORKAN

Permohonan Anggapan Mati oleh Kelthom Binti Mohd Amin Kes No: 41-07-1-2000

Permohonan Anggapan Mati oleh Roziani Binti Yusof Kes No: 1105-015-0154-2005

Permohonan Anggapan Mati oleh Suriadah Binti Mamat Kes No: 11006-015-0152-2005

Permohonan Anggapan Mati oleh Manis Bin Mohamad Kes No: 11200-015-0063-2008

Permohonan Anggapan Mati oleh Zainun Binti Awang Kes No: 11006-015-0016-2006

Permohonan Anggapan Mati oleh Rosmadi Bin Ismail @ Abdul Rashid Kes No: 11001-015-0107-2005

Permohonan Anggapan Mati oleh Embong Bin Abu Bakar Kes No: 11006-015-0285-2004

Permohonan Anggapan Mati oleh Ngah Bin Mamat Kes No: 11100-015-0046-2009

Permohonan Anggapan Mati oleh Wan Mazlina Bt Wan Muhammad Kes No: 11100-015-0205-2004

Permohonan Anggapan Mati oleh Aishah Bt Abdullah Kes No: 11004-015-0351-2007

Permohonan Anggapan Mati oleh Abu Bakar Bin Din Kes No: 04100-015-0523-2009

Permohonan Anggapan Mati oleh Ramah Bt Mahat Kes No: 04100-015-0092-2004

Permohonan Anggapan Mati oleh Puteh Bt Keleng Kes No: 04100-015-0090-2005

Permohonan Anggapan Mati oleh Saedah Bt Abdullah Kes No: 04100-015-0007-2009

Permohonan Wali Hakim oleh Saedah Bt Abdullah Kes No: 04100-051-0008-2009

Permohonan Anggapan Mati oleh Saedah Bt Abdullah Kes No: 04100-015-0042-2009

Permohonan Anggapan Mati oleh Marsum Paing Kes No: 10000-015-0002-2004

Permohonan Anggapan Mati oleh Mohammad Saiful Bin Basri Kes No: 10100-015-0299-2005

Permohonan Anggapan Mati oleh Mohammad Saiful Bin Basri Kes No: 10007-015-0164-2006

Permohonan Anggapan Mati oleh Siti Rohani Bt Hassan Kes No: 10100-015-0284-2009

Permohonan Anggapan Mati oleh Haizulhyam Bin Othman Kes No: 10400-015-0055-2009

SENARAI LAMPIRAN

Lampiran 1	Arahan Amalan No 1 Tahun 2000.
Lampiran 2	Borang Pendaftaran & Senarai Semak.
Lampiran 3	Keputusan kes Saedah Bt Abdullah.
Lampiran 4	Keputusan kes Saedah Bt Abdullah.
Lampiran 5	Perintah Roziani Bt Yusof.
Lampiran 6	Perintah Suriadah Perintah.
Lampiran 7	Perintah Manis Binti Mohamad.
Lampiran 8	Perintah Saedah Bt Abdullah.
Lampiran 9	Perintah Zainun Bt Awang.
Lampiran 10	Perintah Wan Mazlina Bt Wan Muhammad.
Lampiran 11	Keputusan kes Aishah Bt Abdullah.
Lampiran 12	Contoh Sijil Cerai Mati.
Lampiran 13	Perintah Abu Bakar Bin Din.
Lampiran 14	Perintah Ramah Bt Mahat.
Lampiran 15	Perintah Puteh Binti Keleng.
Lampiran 16	Perintah Mohammad Saiful Bin Basri.

Lampiran 17	Keputusan kes Haizulhyam Bin Othman.
Lampiran 18	Perintah Kelthom Bt Mohd Amin.
Lampiran 19	Alasan Penghakiman Kes Kelthom Bt Mohd Amin..
Lampiran 20	Perintah Rosmadi Ismail @ Abdul Rashid.
Lampiran 21	Perintah Embong Bin Abu Bakar.
Lampiran 22	Keputusan kes Ngah Bin Mamat.

ISI KANDUNGAN

Muka Surat

JUDUL	I
HALAMAN JUDUL	II
ABSTRAK	III
ABSTRACT	IV
PENGHARGAAN	V
SENARAI TRANSLITERASI	VIII
SENARAI KEPENDEKAN	X
SENARAI STATUT	XII
SENARAI KES	XV
SENARAI LAMPIRAN	XVII
ISI KANDUNGAN	XIX

BAB PERTAMA: PENGENALAN

1.0	PENDAHULUAN.....	1
1.1	LATAR BELAKANG KAJIAN.....	8
1.2	PERNYATAAN MASALAH KAJIAN.....	10
1.3	OBJEKTIF KAJIAN.....	13
1.4	KEPENTINGAN KAJIAN.....	13
1.5	SKOP KAJIAN.....	13
	Jadual 1.5.1 Statistik Berdaftar Kes Permohonan Anggapan Mati (015) Bagi Negeri-Negeri Di Malaysia Dari Tahun 2005-2009.....	15
1.6	ULASAN KAJIAN LEPAS.....	16
1.7	KAEDAH PENGUMPULAN DATA DAN ANALISIS DATA.....	22
1.7.1	Kaedah Pengumpulan Data.....	22
	a) Kajian Perpustakaan.....	23
	b) Kajian Lapangan.....	23
	c) Kaedah Pemerhatian.....	25
	d) Kaedah Temubual.....	25

1.7.2	Kaedah Analisis Data.....	26
	a) Metod Deduktif.....	27
	b) Metod Komparatif.....	27

BAB KEDUA: KONSEP ANGGAPAN MATI BERDASARKAN HUKUM SYARAK

2.0	PENDAHULUAN.....	28
2.1	Pengenalan Anggapan Mati.....	28
2.2	Takrif Anggapan Mati dari segi Bahasa dan istilah.....	31
2.3	Takrif Anggapan Mati berdasarkan pendapat Mazhab.....	33
2.4	Batas Waktu untuk Menentukan Bawah seorang Hilang atau Mati.....	35
2.5	Dalil Anggapan Mati.....	38
2.6	Perbahasan mengenai Anggapan Mati dari aspek kekeluargaan Islam.....	39
	2.6.1. Pandangan Fuqaha.....	39
	2.6.2 Dalil Dan Hujjah Pendapat Pertama.....	40
	2.6.3 Dalil Dan Hujjah Pendapat Kedua.....	40
	2.6.4 Kesan Pendapat Yang Mengharuskan Perceraian, Perwalian Dan Juga Perwarisan.....	41
2.7	Pensabitan sebagai Anggapan Mati bagi orang yang hilang.....	45
2.8	Hak Isteri Orang Yang Hilang.....	46
	2.8.1 Nafkah Isteri Orang Yang Hilang.....	49
	2.8.2 Iddah Bagi Isteri Orang Yang Hilang.....	52
2.9	Hak Perwalian bagi orang yang hilang.....	54
2.10	Hak Perwarisan bagi orang yang hilang.....	55
	2.10.1 Orang Yang Hilang Berstatus Pewaris.....	56
	2.10.2 Orang Yang Hilang Berstatus Ahli Waris.....	57
	2.10.3 Pensabitan Perwarisan bagi orang yang hilang.....	58

2.11	TEMPOH ANGGAPAN BAGI SESEORANG ITU MATI.....	61
2.12	STANDARD BAGI ANGGAPAN MATI.....	62
2.13	KETERANGAN DALAM ISLAM	62
2.14	KESIMPULAN.....	66

**BAB KETIGA: PERUNTUKAN UNDANG-UNDANG DAN PROSEDUR
PERMOHONAN ANGGAPAN MATI DI MAHKAMAH SYARIAH
DI MALAYSIA**

3.0	PENDAHULUAN.....	67
3.1	PERUNTUKAN UNDANG-UNDANG.....	68
3.1.1	Bidang Kuasa Mahkamah Syariah Dan Mahkamah Sivil Dalam Perlembagaan Persekutuan	68
3.1.2	Bidang Kuasa Dalam Mendengar Kes Anggapan Mati.....	71
3.1.3	Tafsiran Anggapan Mati.....	72
3.1.4	Peruntukan Anggapan Mati Bagi Tujuan Perkahwinan	73
3.1.5	Peruntukan Anggapan Mati Bagi Tujuan Perwalian.....	75
3.1.6	Peruntukan Anggapan Mati Bagi Tujuan Perwarisan.....	76
3.1.7	Peruntukan Berkaitan Anggapan Mati Dalam Akta Keterangan Syariah Negeri-Negeri.....	77
3.1.8	Peruntukan Berkaitan Anggapan Mati Dalam Akta Keterangan 1950.....	78
	3.1.8.1 Definisi Anggapan.....	79
	3.1.8.2 Pendekatan Anggapan Dalam Akta Keterangan 1950.....	80
3.1.9	Anggapan Mati Bagi Tujuan Permulaan Prosiding Kes.....	82
3.2	PROSEDUR PERMOHONAN ANGGAPAN MATI DI MAHKAMAH SYARIAH WILAYAH PERSEKUTUAN	86
3.3	PENGESAHAN ANGGAPAN MATI DI MAHKAMAH SYARIAH WILAYAH PERSEKUTUAN.....	90
3.4	PENGESAHAN ANGGAPAN MATI DI MAHKAMAH SIVIL.....	90
3.5	BIDANG KUASA MAHKAMAH SYARIAH DALAM	

	PERKARA PERMOHONAN ANGGAPAN MATI.....	93
3.6	BIDANG KUASA MAHKAMAH SIVIL DALAM PERKARA PERMOHONAN ANGGAPAN MATI.....	94
3.7	BIDANG KUASA MAHKAMAH SYARIAH DAN MAHKAMAH SIVIL DALAM PERKARA PERMOHONAN ANGGAPAN MATI.....	94
3.8	PERMOHONAN PIHAK-PIHAK	95
	3.8.1 Pihak-Pihak Bukan Islam.....	96
	3.8.2 Pihak-Pihak Orang Islam	102
3.9	PENDEKATAN ‘SUBJECT MATTER’ DAN ‘REMEDY PRAYED FOR APPROACH’ DALAM PERMOHONAN ANGGAPAN MATI.....	108
3.10	KESIMPULAN.....	112

BAB KEEMPAT: ANALISIS ISU-ISU BERBANGKIT DARIPADA KES-KES ANGGAPAN MATI YANG DIPUTUSKAN DI MALAYSIA

4.0	PENDAHULUAN.....	116
4.1	STATISTIK PERMOHONAN ANGGAPAN MATI.....	117
4.2	ANGGAPAN MATI DARI ASPEK PERWALIAN	120
	4.2.1 Kes Anggapan Mati Dari Aspek Perwalian Di Negeri Melaka.....	120
	4.2.2 Kes Anggapan Mati Dari Aspek Perwalian Di Negeri Terengganu	122
4.3	ANGGAPAN MATI DARI ASPEK PEMBUBARAN PERKAHWINAN	125
	4.3.1 Kes Anggapan Mati Dari Aspek Pembubaran Perkahwinan Di Negeri Melaka.....	126
	4.3.2 Kes Anggapan Mati Dari Aspek Pembubaran Perkahwinan Di Negeri Terengganu.....	127
4.4	ANGGAPAN MATI DARI ASPEK PERWARISAN	132
	4.4.1 Kes Anggapan Mati Dari Aspek Perwarisan Di Negeri Melaka	132
	4.4.2 Kes Anggapan Mati Dari Aspek Perwarisan Di Negeri Selangor	134
	4.4.3 Kes Anggapan Mati Dari Aspek Perwarisan Di Negeri Terengganu	136
4.5.	TEMPOH BAGI MEMBENARKAN PERMOHONAN ANGGAPAN MATI....	143

4.6	ELEMEN-ELEMEN PENGHAKIMAN BAGI MENSABITKAN ANGGAPAN MATI.....	143
4.7	PENSABITAN ANGGAPAN MATI.....	146
4.8	PENGESAHAN ANGGAPAN MATI DI MAHKAMAH SYARIAH.....	147
4.9	PENGESAHAN ANGGAPAN MATI DI MAHKAMAH SIVIL.....	147
4.10	PENGELUARAN SIJIL MATI BERDASARKAN KEPUTUSAN KES PERMOHONAN ANGGAPAN MATI.....	149
4.11	IMPLIKASI KEPUTUSAN PERMOHONAN ANGGAPAN MATI.....	151
4.12	DATA-DATA LAIN YANG BERKAITAN DENGAN KES PERMOHONAN ANGGAPAN MATI.....	152
4.13	KESIMPULAN.....	155

BAB KELIMA: PENUTUP

5.0	PENDAHULUAN.....	158
5.1	RUMUSAN KESELURUHAN.....	160
5.2	CADANGAN.....	164
5.2.1	Peranan Individu Dan Masyarakat	164
5.2.2	Peranan Undang-Undang.....	165
5.2.3	Pentadbiran Mahkamah	166
5.2.4	Peranan Media Massa.....	168
5.3	KERJASAMA SEMUA PIHAK.....	170
5.4	KESIMPULAN.....	171
	BIBLIOGRAFI.....	173

LAMPIRAN